

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΑΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Συγγραφέας: ΒΑΣΙΛΗΣ Π. ΓΚΟΙΜΙΣΗΣ

Με την 3632/2015 Απόφαση που εκδόθηκε, μετά από την εισαγωγή για συζήτηση της σχετικής προσφυγής λόγω σπουδαιότητας στην ολομέλεια του Σ.τ.Ε. (βλ. και Απόφαση Ε' Τμ. 2320/2014), και δημοσιεύθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2015, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο έκρινε βάσιμη την προσφυγή των: Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης, Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και λοιπών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, ακυρώνοντας, για τυπικό λόγο, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Χ.Σ.Α.Α.) για τον Τουρισμό του έτους 2013 που εγκρίθηκε με την 67659/9-12-2013 Απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής (Ε.Σ.Κ.Π.) στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Χ.Σ.Α.Α.) (Φ.Ε.Κ. 3155B /12-12-2013).

Ειδικότερα με την 3632/2015 Απόφαση, το Σ.τ.Ε. έκρινε, ότι μη νομίμως δεν πραγματοποιήθηκε η ψηφοφορία των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού κατά τη λήψη της σχετικής γνωμοδότησης στην οποία στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση (με μειοψηφία που διατύπωσε την αντίθετη γνώμη), με αποτέλεσμα την μη τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας έκδοσης του εν λόγω Ειδικού Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό, ενώ δεν εξετάστηκαν, ως αλυσιτελείς, οι λοιποί, ουσιαστικοί λόγοι ακυρώσεως.

Περαιτέρω, πάντως με τη Σκέψη 10 της παραπάνω Απόφασης, σύμφωνα και με την πάγια νομολογία του Σ.τ.Ε. κρίθηκε, ότι,

«... τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια, τα οποία αποτελούν, κατά το σύστημα του νόμου, το δεύτερο στάδιο χωροταξικού σχεδιασμού, περιλαμβάνουν αφ' ενός, επιλογές στρατηγικού χαρακτήρα συναρτώμενες με μακροπρόθεσμες εκτιμήσεις εντασσόμενες στα προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως, που εγκρίνονται από την Ολομέλεια της Βουλής κατά το άρθρο 79 παρ. 8 του Συντάγματος, και, αφ' ετέρου, γενικές κατευθύνσεις και ειδικότερες ρυθμίσεις συνδεδεμένες αρρήκτως με τα ανωτέρω ζητήματα. Τόσο οι γενικές κατευθύνσεις που περιέχονται στα ειδικά χωροταξικά σχέδια, αν και καταλείπουν ευρύτατη ευχέρεια κατά την εφαρμογή τους από τα αρμόδια όργανα της Διοίκησης, όσο και οι ειδικότερες ρυθμίσεις των ειδικών χωροταξικών σχεδίων, αναπτύσσουν νομική δεσμευτικότητα όχι μόνο κατά την έγκριση ρυθμιστικών και γενικών πολεοδομικών σχεδίων και κάθε είδους σχεδίων χρήσεων γης, αλλά και κατά την έκδοση εγκρίσεων και αδειών για την εγκατάσταση

και λειτουργία έργων ανάπτυξης των σχετικών παραγωγικών δραστηριοτήτων, κατά τρόπον ώστε να μην ανατρέπονται οι βασικές επιλογές και η συνολική ισορροπία των σχεδίων αυτών.»

Την 1^η Μαρτίου δημοσιεύθηκε η 519/2017 Απόφαση του Ε' Τμήματος του Σ.τ.Ε. με την οποία έκρινε ότι η εν λόγω δίκη της Προσφυγής των αυτών ως άνω βασικών συλλόγων και οργανώσεων, κατά πλέον του, προϋφιστάμενου του παραπάνω Ειδικού Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό του έτους 2013, όμοιου αυτού του έτους 2009 που εγκρίθηκε με την 24208/4-6-2009 Απόφαση της Ε.Σ.Κ.Π. στον Τομέα του Χ.Σ.Α.Α. (Φ.Ε.Κ. 1138B'/11-6-2009), είναι καταργημένη, λόγω της μη αναβίωσης του δεύτερου ενόψει της ακύρωσης του πρώτου με την προαναφερθείσα 3632/2015 Απόφαση Σ.τ.Ε. Ειδικότερα, κρίθηκε, ότι το Ειδικό Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό του έτους 2013 αντικατέστησε στο σύνολο του το όμοιο του Π.Χ.Σ.Α.Α. του έτους 2009, και δεν το τροποποίησε απλώς, με συνέπεια η ακύρωση του πρώτου με την 3632/2015 Απόφαση να μην έχει ως συνέπεια την αυτόματη, ακόμη και προσωρινή, αναβίωση του δεύτερου (με μειοψηφία που διατύπωσε την αντίθετη γνώμη), αλλά, απλώς, την υποχρέωση της Διοικήσεως να προβεί σε έγκριση νέου Ειδικού Πλαισίου μετά από τήρηση της νόμιμης διαδικασίας.

Περαιτέρω, όμως, όπως διατυπώθηκε στην Σκέψη 6, της εν λόγω Απόφασης,

«...μετά την ακύρωση του νεώτερου Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και μέχρι την έγκριση νέου, που, πάντως, πρέπει να χωρήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα (ενόψει της συνταγματικής επιταγής για χωροταξικό σχεδιασμό), εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις προβλέψεις που τυχόν υπάρχουν σε υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (πρβλ. ΣτΕ 3043/2011), καθώς και στα κατωτέρου ιεραρχικώς επιπέδου σχεδιασμού, σε σχέση με τα περιφερειακά, χωρικά σχέδια.»

Έτσι, αφενός μεν, αναγνωρίζεται η υποχρέωση έγκρισης νέου Ειδικού Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό σε σύντομο χρονικό διάστημα, αφετέρου δε, υποστηρίζεται ότι υφίσταται έως την νέα έγκριση, χωρίς μάλιστα να τίθεται προθεσμία συμμόρφωσης προς την υποχρέωση αυτή, η δυνατότητα ανάπτυξης τουριστικής δραστηριότητας βάσει των προβλέψεων των υφιστάμενων Περιφερειακών Π.Χ.Σ.Α.Α. καθώς και των κατωτέρου επιπέδου Χωροταξικών Σχεδίων, όπως Ρυθμιστικό Αθήνας, Γ.Π.Σ., Τ.Χ.Σ.-Ε.Χ.Σ., Ζ.Ο.Ε. αλλά και Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α.-Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.

Αλλά, σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές του άρθρου 24 παρ. 2, όπως ισχύουν, είναι,

«Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η

πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης.

Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Η σύνταξη εθνικού κτηματολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους.»

Περαιτέρω, σύμφωνα με την πάγια και πλούσια νομολογία του Σ.τ.Ε., με την οποία ερμηνεύονται οι παραπάνω συνταγματικές επιταγές για την χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας,

«Ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια, όπως αυτά προβλέπονται, διαδοχικώς, στον Ν. 360/1976 (Α' 151) και στον Ν. 2742/1999 (Α' 207). ... Μέχρι την εντός ευλόγου χρόνου ολοκλήρωση της διαδικασίας εγκρίσεως των χωροταξικών σχεδίων, είναι ανεκτός ο μερικός, χωρικός ή τομεακός, σχεδιασμός και προγραμματισμός, προκειμένου να αποφεύγεται η άναρχη ανάπτυξη, που προκαλεί υποβάθμιση και καταστροφή του περιβάλλοντος, που δυσχεραίνουν και υπονομεύουν την ορθολογική χωροταξία. Δεν είναι, πάντως, ανεκτή από το Σύνταγμα η αναίρεση από τον νομοθέτη, μάλιστα δε με αναδρομική ισχύ, θεσπισθείσης από τον ίδιο υποχρεώσεως εγκρίσεως συγκεκριμένης κατηγορίας χωροταξικών μελετών εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, εφ' όσον αυτή ισοδυναμεί με την παροχή δυνατότητας επ' άοριστον πραγματοποιήσεως των οικείων δραστηριοτήτων χωρίς ολοκληρωμένο αντίστοιχο σχεδιασμό.» (Απόφαση Σ.τ.Ε. 2489/2006 σκέψη 9 – βλ. και Αποφάσεις Σ.τ.Ε. 564-565-567/2012, 1721/2012, 3735/2013, 3834/2013, 4116/2013, 4898/2013, 4901/2013, 387/2014, 2742/2014, 3356/2014, 4966/2014, 4982-4983-4984-4986/2014, 4164/2015, 87/2016 κ.ά.)

«...ήταν μεν ανεκτή συνταγματικώς η παρασχεθείσα με το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 2242/1994 δυνατότητα, αν δεν έχουν ακόμη εγκριθεί χωροταξικά σχέδια και προγράμματα, να καθορίζεται η θέση εγκαταστάσεως δραστηριοτήτων κατά την προβλεπόμενη από τον Ν. 1650/1986 διαδικασία προεγκρίσεως χωροθετήσεως, μετά από συνεκτίμηση, σε κάθε επί μέρους περίπτωση, στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής, για εύλογη μεταβατική περίοδο, ορισθείσα με την ίδια διάταξη σε τριετία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (3.10.1994), δηλαδή για χρονικό διάστημα επαρκές, κατά την εκτίμηση του νομοθέτου, ώστε να ολοκληρωθούν και εγκριθούν οι Ειδικές Χωροταξικές Μελέτες, ιδίως για τις παράκτιες περιοχές και τις μικρές νήσους που αποτελούν ευαίσθητα οικοσυστήματα (βλ. και την αιτιολογική έκθεση της σχετικής τροπολογίας που κατετέθη στο αρχικό σχέδιο νόμου και απετέλεσε εν συνεχεία το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 2242/94). Αντίκειται όμως στο Σύνταγμα η δυνατότητα επ' άοριστον χρήσεως της ευχέρειας αυτής, η οποία χορηγήθηκε αρχικώς με το άρθρο 18 του Ν. 2732/1999 και

διατηρήθηκε, ακολούθως, με το άρθρο 18 παρ. 4 του Ν. 2742/1999, μάλιστα και με αναδρομική ισχύ.» (Απόφαση Σ.τ.Ε. 2489/2006 σκέψη 11 βλ. και Αποφάσεις Σ.τ.Ε. 564-565-567/2012, 1721/2012, 3735/2013, 3834/2013, 4116/2013, 4898/2013, 4901/2013, 387/2014, 2742/2014, 3356/2014, 4966/2014, 4982-4983-4984-4986/2014, 4164/2015, 87/2016 κ.ά.)

«... οι διατάξεις των άρθρων 29 επ. του ν. 2160/1993, ερμηνευόμενες υπό το φως των θεμελιωδών κανόνων της ήπιας διαχείρισεως και της βιώσιμης αναπτύξεως, οι οποίες πηγάζουν, κατά τα ήδη εκτεθέντα, από το άρθρο 24 του Συντάγματος, επιτρέπουν την ίδρυση τουριστικών λιμένων, οποιασδήποτε κλίμακας και μορφής, μόνον κατόπιν τομεακού χωροταξικού σχεδιασμού, ο οποίος πρέπει να έχει λάβει υπόψη και να έχει σταθμίσει τις αρχές αυτές (ΣτΕ 3346/1999).» (Απόφαση Σ.τ.Ε. 2506/2002 σκέψη 11 - βλ. και Αποφάσεις Σ.τ.Ε. 1593/2007, 2266/2007, 4628/2013 κ.ά.), και,

«... τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια, τα οποία αποτελούν, κατά τα ήδη εκτεθέντα, τη γενική πρόταση χωροταξικής οργάνωσης συγκεκριμένων τομέων παραγωγικών δραστηριοτήτων εθνικής σημασίας, που διατυπώνεται μετά από εκτίμηση των βασικών κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας στους συγκεκριμένους τομείς και των προβλεπομένων επιπτώσεων τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν τις κατευθύνσεις του γενικού πλαισίου, συγκροτούν δε με αυτό ένα συνεκτικό σύνολο γενικών κατευθύνσεων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο.» (Απόφαση Σ.τ.Ε. 1421/2013 σκέψη 7 - βλ. και Αποφάσεις Σ.τ.Ε. 2814-2816/2013, 2741/2014, 3874/2014 ολομ., 4966/2014, 4982/2014, 1964/2015, 357/2016 κ.ά.).

Πάντως, με την Απόφαση 3043/2011 του Σ.τ.Ε. (Ε'), η οποία μνημονεύεται στην ως άνω Σκέψη 6, της 519/2017 Απόφασης του αυτού Δικαστηρίου, ως επιβεβαίωση της διατυπωθείσας σε αυτή κρίσης ότι «...εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις προβλέψεις που τυχόν υπάρχουν σε υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (πρβλ. ΣτΕ 3043/2011)», κρίθηκε ειδικά, ότι για την προτεινόμενη αναβάθμιση της υφισταμένης οδού Κόρινθος - Πάτρα σε αυτοκινητόδρομο που εντάσσεται στον κύριο οδικό άξονα Π.Α.Θ.Ε., δεν απαιτείται η έκδοση Ειδικού Π.Χ.Σ.Α.Α. για το οδικό δίκτυο της χώρας, ή να προβλέπεται στο Γενικό Π.Χ.Σ.Α.Α., και, όχι, ότι γενικώς για οποιοδήποτε έργο ή δραστηριότητα εθνικής σημασίας (Τουριστική, Βιομηχανική, Α.Π.Ε., Ιχθυοκαλλιέργειες κλπ) αρκεί η πρόβλεψη τους στα Περιφερειακά Π.Χ.Σ.Α.Α.

Πράγματι, με την με αριθμό 3043/2011 του Σ.τ.Ε. κρίθηκε ότι,

«... προβάλλεται, επίσης, ότι ελλείπει ο προσήκων χωροταξικός σχεδιασμός για την έκδοση της προσβαλλομένης πράξης, δεδομένου ότι δεν υφίσταται γενικό ή ειδικό

χωροταξικό πλαίσιο πανελληνίας εμβέλειας για το οδικό δίκτυο και τις οδικές μεταφορές. Ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι κατά τον αιτούντα απαραίτητος ιδιαιτέρως ενόψει της ανάγκης διασύνδεσης του επίμαχου αυτοκινητόδρομου με το σιδηροδρομικό δίκτυο. Αλλά και υπό την εκδοχή ότι είναι δυνατή η χωροταξική αντιμετώπιση του επίδικου έργου με τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού, η προσβαλλομένη πράξη αγνοεί πλήρως το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου.» (Σκέψη 12), και,

«...από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού σχεδιασμού για το οδικό δίκτυο της χώρας, ή ότι σχετικές ρυθμίσεις πρέπει να διαγράφονται στο Γενικό Πλαίσιο. Εξάλλου, η κατ' αρχήν επιλογή της δημιουργίας του αυτοκινητόδρομου μέσω σχεδιασμού αυτού του επιπέδου (Περιφέρειας) συνάδει με το άρθρο 24 του Συντάγματος και την επιταγή ορθολογικού χωροταξικού σχεδιασμού. Εν προκειμένω, όπως ήδη εκτέθηκε στην έκτη σκέψη, η αναβάθμιση της υφισταμένης οδού Κόρινθος - Πάτρα σε αυτοκινητόδρομο εντάσσεται στον κύριο οδικό άξονα Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη (Π.Α.Θ.Ε.), τα μέρη δε αυτού που διατρέχουν τους Νομούς Αχαΐας και Κορινθίας προβλέπονται από τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου και Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.» (Σκέψη 14)

Συνεπώς, σύμφωνα με τις παραπάνω συνταγματικές επιταγές του άρθρου 24 παρ. 2, για την χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας, όπως αυτές πάγια ερμηνεύονται από το Σ.τ.Ε.,

1. Ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα ολοκληρωμένα Χωροταξικά Σχέδια, ενώ δεν είναι συνταγματικά ανεκτή η έγκριση της πραγματοποίησης δραστηριοτήτων χωρίς τον ολοκληρωμένο αντίστοιχο σχεδιασμό, πέραν της εύλογης προθεσμίας των 3 ετών που δόθηκε, τελικά, από την έναρξη ισχύος του Ν. 2742/1999 (Φ.Ε.Κ. 207Α'/7-10-1999), και έληξε στις 7-10-2002,
2. Τα Ειδικά Π.Χ.Σ.Α.Α. και ήδη Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια^[1] (Ε.Χ.Π.), αποτελούν το δεύτερο στάδιο χωροταξικού σχεδιασμού, περιλαμβάνοντας επιλογές στρατηγικού χαρακτήρα και γενικές κατευθύνσεις και ειδικότερες ρυθμίσεις συνδεόμενες αρρήκτως μεταξύ τους, που είναι μάλιστα δεσμευτικές όχι μόνο κατά την έγκριση Ρυθμιστικών και Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και κάθε είδους σχεδίων χρήσεων γης, αλλά και κατά την έκδοση εγκρίσεων και αδειών για την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ανάπτυξης των σχετικών παραγωγικών δραστηριοτήτων,
3. Τα Ειδικά Π.Χ.Σ.Α.Α. και ήδη Ε.Χ.Π., αποτελούν τη γενική πρόταση χωροταξικής οργάνωσης συγκεκριμένων τομέων παραγωγικών δραστηριοτήτων εθνικής σημασίας εξειδικεύοντας και συμπληρώνοντας τις

κατευθύνσεις του γενικού πλαισίου, συγκροτώντας με αυτό ένα συνεκτικό σύνολο γενικών κατευθύνσεων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο, που ως προαπαιτούμενος τομεακός χωροταξικός σχεδιασμός είναι απαραίτητο να έχει λάβει υπόψη και να έχει σταθμίσει τις αρχές σχεδιασμού του συγκεκριμένου τομέα, και,

4. Η Σκέψη 6, της 519/2017 Απόφασης του Σ.τ.Ε., με την οποία κρίνεται ότι «...εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις προβλέψεις που τυχόν υπάρχουν σε υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (πρβλ. ΣτΕ 3043/2011)», δεν επιβεβαιώνεται με την Απόφαση 3043/2011 του αυτού Δικαστηρίου, καθώς με αυτήν κρίθηκε ότι, ειδικά και συγκεκριμένα για την προτεινόμενη αναβάθμιση της υφισταμένης Εθνικής Οδού Κορίνθου - Πατρών σε αυτοκινητόδρομο που εντάσσεται στον κύριο οδικό άξονα Π.Α.Θ.Ε., δεν απαιτείται να εκδοθεί Ειδικό Π.Χ.Σ.Α.Α. για το οδικό δίκτυο της χώρας, ή οι ρυθμίσεις του να διαγράφονται στο Γενικό Π.Χ.Σ.Α.Α., και, όχι, ότι γενικά για οποιοδήποτε έργο ή δραστηριότητα εθνικής σημασίας (Τουριστική, Βιομηχανική, Α.Π.Ε., Ιχθυοκαλλιέργειες κλπ) αρκεί η πρόβλεψη τους στα Περιφερειακά Π.Χ.Σ.Α.Α.

Τούτων δοθέντων, η παραπάνω Σκέψη 6, της 519/2017 Απόφασης του Ε' Τμήματος του Σ.τ.Ε., με την οποία, κρίνεται ότι, «...εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις προβλέψεις που τυχόν υπάρχουν σε υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (πρβλ. ΣτΕ 3043/2011), καθώς και στα κατωτέρου ιεραρχικώς επιπέδου σχεδιασμού, σε σχέση με τα περιφερειακά, χωρικά σχέδια.», δεν βρίσκει νόμιμο έρεισμα, γενικά, στις συνταγματικές επιταγές του άρθρου 24 παρ. 2 για την χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας, όπως αυτές πάγια ερμηνεύονται από το Σ.τ.Ε. απαιτώντας ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, αλλά και ειδικά, στην 3043/2011 Απόφαση του Σ.τ.Ε.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω, αφενός μεν, δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη οποιασδήποτε τουριστικής δραστηριότητας, έως και την σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4447/2016 (Φ.Ε.Κ. 241Α'/23-12-2016) έγκριση νέου Ειδικού Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό, αφετέρου δε, όλες οι τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες έχουν εγκριθεί υπό την ισχύ των Ειδικών Π.Χ.Σ.Α.Α. των ετών 2009 και 2013 στερούνται νομίμου ερείσματος και ενδέχεται να κριθούν ακυρωτές από τα Διοικητικά Δικαστήρια, ενώ κατά μείζονα λόγο είναι ακυρωτές όσες εγκρίθηκαν μετά την 12 Οκτωβρίου 2015, ημέρα κατά την οποία δημοσιεύθηκε η 3632/2015 Απόφαση της ολομέλειας του Σ.τ.Ε. με την οποία έπαυσε, όπως άλλωστε κρίθηκε μεταγενέστερα με την Απόφαση 519/2017 του Ε' Τμήματος του αυτού Δικαστηρίου, να υφίσταται Ειδικό Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό στην χώρα.

[1] Βάσει των διατάξεων του Ν. 4447/2016.